

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pangermanizem.

Ta teden se je zopet enkrat v dunajskem listu „Deutsche Zig.“, organu državnozbornske fortistierske stranke, očitalo nam Slovencem „panslavizem“, katerega goji slovensko časopisje brez izjeme osebno pri učecej se mladini. Dopis je iz Ljubljane, in tudi znan nam je dopisnik, ali ker je preveč neznatna oseba naj ostane ob strani, v koticku, kjer mu je prostor odkazan, z njim nečemo besedovati, da-si bi zaslužil pouka o tem, kaj je panslavizem; ali baš taki mozičiji, ki tako radi okolo sebe grizejo, rep pa stanejo mej noge, če se jim malo zazuga, baš ti mozičiji so krivi, da so nemške novine slabo poučene o nas, in za to mora človek popolnem biti sebi gospodar, da ignorira take ljudi, katerim bi le dokaz ad oculos pomagal.

Zakaj nam on nemški list očita panslavizem? Za to, ker je nedavno opominjal „Slovenski Narod“, naj se pri nas inteligenca uči — ruskega jezika. Da, stranovit greh, — čit in gol panslavizem je to! A to očitanje nam nij tako malenkostno, nij brez pomena, osoočito zdaj, ko je Kranjska volila samo slovensko inteligenco — tedaj „panslaviste“ v državni zbor, in ker ti naši poslanci pripadajo k avtonomistiški stranki. Saj je znano, da Nemci in naši protivniki baš tačas se poslužujejo izraza „panslavizem“, kadar spoznajo za umestno koga sumniciti, ter mu s tem sumnicenjem očitajo neko nelojalnost. Baš v to smer so Nemci iznashli pojem „panslavizem“, s katerim pitajo tako radi avstrijske Slovence, da si niti sami ne verujejo vanj, večina nemškega prebivalstva pak niti ne zna niti ne ume tega pojma. Nemskim „žurnalistom“ je dobro dosel, in malo vaje še, pak bodo znali to orodje dobro sukati, a sukati ga bodo samo po zraku, — če se udarec katerega prime, dobro, če ne, tudi dobro, sumnja je pak le ostala.

S takim zavratnim sovražnikom se nam je boriti! Za to, ker se sem in tja omenja — mnogo se itak ne — ka bi dobilo bilo ruskega jezika učiti se, zato smo „panslavisti“. Ali nij to nesmisel? Slovenci niguar nismo pravnani svojih simpatij do Slovanstva, tedaj tudi ne do ruskega jezika; naše simpatije tudi niso niguar prekoračene dovoljene meje, kakor so pa v resnici storili avstrijski Nemci in pomenčenci s svojimi simpatijami do — pangermanstva. Za nas je avstrijska vlada tako vestno skrbela zmirom, da bi naše simpatije — nas „panslavizem“ — ne prisle na svetlo, da je celo ob svojem času prepovedana bila ruska himna, in dasi je Avstrija — kar avstrijski Slovani, nasloneni na svojo večino, tudi zmirom zahtevamo — v prijateljskih razmerah z Rusijo, se celo pred kratkim

so bili s celjskega gimnazija spodeni dijaki zavolj ruske himne. Kaj hočete tedaj go spoda? Ali bi ne bilo bolje, da se ne vleče na dan umazano perilo, katerega imate dosti v svojej skrinji? Pravi pravcati pangermanizem razvil se je celo v Avstriji leta 1870., ko so se Prusi upijajali s svojimi zmagami nad Francozi. Tačas je bilo tudi dosti takih lojalnih Avstrijcev-Nemcev, ki so s Prusi vred kričali: deutsch bis zur Adria! Pruska „die Wacht am Rhein“ se je jodlala tako pri nas in povsod po Avstrijskem, kjer se le giblje kak nemšk jezik, da bi človek skoraj bil prišel do misli: Kdo pa je prav za prav zmogel nad Francozi: Nemec-Prus ali Nemec-Avstrijec? To najbolj lahko dokaže ljubljanski „Tagblatt“ od istega leta, ki je Slovence in Slované ob istem času od same radosti nad pruskimi zmagami kar na stotine požiral. Po Avstriji so raztroseni takozvani „Turnverein“, obstoji takozvani nemški „Schützenbund“, ki so vsi nekako čudno „simpatizirali“ in molili nemškega malika, avstrijskemu bogu pa hrbet obračali. Veleizdajska izjava Schönererjeva v državnem zboru vlaškega leta je še tudi znana in v spominu. Ali je pa kedaj katera avstrijska vlada kazala tako skrbnost nasproti tem prikazkom pangermanizma, kakor se je kazala skrbna navidezemu panslavizmu v Avstriji? Ali je prepovedala „die Wacht am Rhein“, ki je širila prusko preponderancijo po našej Avstriji? Ali je Schönererja prejšnja nemška večina državnega zbora izključila zavolj njegove veleizdaje iz zbornice? Nič vsega tega, akopram baš pangermanizem preti Avstriji s poginom. Nasprotno pa se baš čuje iz Bosne čuden glas, da vlada zaplenja zvonove, kateri so baje prišli iz Rusije in Srbije, zavolj tega, ker imajo ti zvonovi ruska ali srbska znamenja. Ne skrbite tedaj gospoda, — „panslavizem“ je v Avstriji dosel samo v vaših glavah.

Avstrijski „panslavizem“ pa nij nič drugega, nego nezadovoljnost Slovanov s sedanjimi nepravilnimi razmerami. To še nij „panslavizem“, ako se Slovenec uči ruskega jezika, kajti to mu je sorodni jezik, ki ima še le bodočnost pred soboj. Tacega „panslavizma“ se nij nikomur bati, a bati se je bolj posledic nezadovoljnosti avstrijskih Slovanov. Ako so dosel vse mirno trpeli, trpeli so iz nadeje na boljšo bodočnost; ako pa ta nadeja, katero je ojačil grof Taaffe, mine, ako bi nastopilo zopet nemško in samo nemško gospodstvo v Avstriji in zopet utrjeval se pangermanizem, potem je mogoče, da „panslavizem“ v resnici požene v Avstriji svoje korenine, in nezadovoljnost avstrijskih Slovanov nadela bi si konkretno obliko. Če tedaj berlinska „National Zeitung“ ne hvali izjave

grofa Taaffeja, ka se ne smejo Slovani k steni pritiskati in če kar naravnost Avstriji odpoveduje nemško prijateljstvo, ako bi grof Taaffe varoval pravice avstrijskih Slovanov in ne pustil Nemcem nad njimi gospodovati; če dunajske novine slastno in prestreljeno ponatiskujejo to izjavo berlinskega lista, ter grofu Taaffeju tudi preté z razrušenjem avstrijsko-nemške zveze, tedaj je to vidno pangermanstvo, kateremu bi morala naša vlada odločno nasproti stopiti in bolj paziti na zborovanja „schützenbundov“ nego na čine „panslavizma“, ki se nikjer ne vidijo. V Avstriji se ne bode moglo o „panslavizmu“ govoriti tedaj, kadar bodo Slovani zadovoljni, o pangermanizmu se bode govorilo zmirom, dokler bode Prusija naš sosed. Kaj je bolj nevarno, to se lahko razsodi.

Politiem razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. decembra.

Narodno-gospodarstveni odsek državnega zbora je odobril vladne predloge o podaljšani kupčijskih pogodb z Nemčijo in Francijo.

Obrtnijski odsek je 10. t. m. imel sejo in se posvetoval o urejenji krošnjarenja in spremenjenji obrtnijskega reda. Ko je vladni namestnik naznanil, da bode vlada kmalu predložila obrtnijsko statistiko, je odsek obravnave odložil, ne da bi bil kaj sklenil, do prihodnje seje.

Mej centralističnimi in avtonomističnimi udi gospodske zbornice se je naredil kompromis, tako da bode gospodska zbornica volila 12 centralistov in 8 avtonomistov v delegaciji. Ker je v poslanskej zbornici izvoljenih 22 avtonomistov in 18 centralistov, bode cislejtanska delegacija sestavljena iz 30 avtonomistov in ravno toliko centralistov.

Dne 10 t. m. je bila na Dunaji skupna ministerska konferenca v ministerstvu za vnanje posle. Posvetovali so se o kupčijski pogodbi z Nemčijo in o predlogih, katere se bodo predložile delegacijam. Sklenili so, da skupna vlada najprej delegacijam predloži postavo za trimesečni indennitet in, če državni zbor ne sprejme vojne postav, tudi postavo o trimesečnem dovoljenju vojnih troškov pri sedanjaj vojnaj sili.

Uradna „Wiener Zeitung“ je objavila v državnem zboru sklenene postav, zadevajoče troške najvišjega dvora in posojila potrebnim Istraninom. S tem so te postav stopile v veljavo.

Čehi delajo na to, da bi vlada razpustila državni zbor, ker s tem zborom vladati ne bode mogoče. Čški listi zahtevajo, da vlada pri prihodnjih volitvah porabi svoj upliv za avtonomiste.

Grof Zich denes otide iz Carigrada. Dokler se ne imenuje mu naslednik bode pl. Kozjek vodil posle avstrijskega poslanštva v Carigradu.

Ogerski državni zbor je sprejel ogersko-hrvatski kupčijski provizorij z Nemčijo. Opozicija je pri tej priliki zopet hudo napadala ministerstvo.

Vlada je ogerskemu državnemu zboru predložila postavo o pokritju deficita s prodajo 15 milijonov zlate rente in železničnih obligacij, ki so še v njenem lastništvu.

Vnanje države.

Denes je pretekli termin za izpraznenje Plave in Gusinja od strani turških oblastij in izročitve teh krajev Črnej gori. Do zdaj še ne vemo, ali je Muktar paša to dosegel, ali ne. Črna gora je zahtevala od turške vlade izpeljave člana 2. berlinske pogodbe o izpeljavi svobodne vožnje po reki Bojani. Turčiji pa za to izpeljavo manjka novcev in dobre volje, kakor sploh za vse, kar se tiče Črnogorcev.

Rumunska zbornica je odobrila načrt postave o zopetnem nakupu železnic s 75 glasi proti 1, šest poslancev nij glasovalo.

Italijanska vlada je svojega začasnega zastopnika pri sroškej vladi, Torniellija, imenovala za ministerskega rezidenta v Bukareštu. Tudi Nemčija bode v teku meseca poslala enega zastopnika v Bukarešt. Oba ta dva ministerska rezidenta bosta pri nastopu svojih mest objavila popolno priznanje rumunske neodvisnosti od dotičnih vlad. Zdaj le še Francija in Anglija njista priznali rumunske neodvisnosti.

Pariški mestni svet je zavrgel 26 pri-
tožeb odstavljenih congreganistov. Kasacijsko sodišče je civilnega sodnika Mariona v Toulouseju odstavilo za eno leto, ker je na legitimistiškem banketu zaklical: „Žvi kralj!“

Zastopniki pariškega časopisja so se 10. t. m. v „Grand hotelu“ posvetovali, kako pomoči revnemu pariškemu ljudstvu v sedanji potrebi vsled hude zime. Listi zahtevajo od železničnih uprav in drugih večih podjetij brz izplačati novoletna darila, da bodo mogli ubogi kupiti drv za kurjavo in živeža, ki se je zelo podražil. Reka Seine je premrznila in živež v Parizu in drugih francoskih mestih se vedno draži.

Senat bode pričel še ta teden budgetno debato, v ponedeljek se pa bode sklenilo zdajnje zasedanje.

Italijanski list „Fanfulla“ je prinesel novico, da je Bismark pisal vlašskemu zborničnemu poslancu Jaciniju, da jedino sredstvo zboljšati slabo stanje evropskih držav je razoroženje; on ga je navduševal za to. Cela stvar je jako neverjetna, kajti, da bi Bismark to v resnici mislil, pričel bi sam z dejanjem najprvi.

Švajcarski zvezni svet je Weltija volil s 133 glasi od 150 glasov za predsednika, Andwerta s 106 glasi od 160 glasov za njegovega namestnika in Hasneria z 91 glasi od 160 glasov za zveznega sodca.

Na Špancem je 5 generalov dalo demisijo, in kakor, se misli bo tudi sprejeta. — Novo ministerstvo se je danes 10 predstavilo zboru kortesov. Ministerstvo novo je tako-le sestavljeno: Pre sednik Canovas, vnanje Torenz, finance Orovio, vojno Echevarria; pomorstvo Polo, sodstvo Bugallal, notranje Robledo, naselbine Eudayen.

Pruski deželni zbor je sprejel vladne predloge o železničnem vprašanju. Povsod so vlado podpirali nacionalni liberalci, a centrum jej je nasprotoval. Zdaj je zveza mej liberalci in Bismarkom zopet utrjena.

V reprezentantskej zbornici združenih držav severo-ameriških je Forst stavil predlog, da zbornica izreče svoje simpatije prizadevanjem Ircev. Gilette je pa stavil podobni predlog, da prezident Hayes izreče nasproti angleškej vladi nado, da kmalu upelje take naredbe, ki bodo dale Ircem potrebnih zemljišč.

Dopisi.

Iz Trsta 10. decembra. [Izv. dopis] (Na potovanju.) Hej! kako to tuli in buči po ulicah, kako to piska divje melodije svoje, kako podi pred soboj revni rod človeški; — s poluzmrzlimi rokami se ljudje lové ob kamenje pricestno, ob hišne stene; skrivajo glavo

v lahke suknje, lové po cesti odskakujoče klobuke in se zobmi klepetaje preklinjajo nemilo „burjo“, neusmiljeno hčerko golega Krasa, jadranskega morja mrzlo nevesto, katere hiti z divjo strastjo, da objame svojega ljubljence. A ne samo na ulicah vlada neprijetni ta gost. Mej zidovje se zarije in napolne z mrazom vse prostore, vse dvorane in izbe; nij ga najti toplega kotička, da bi si človek ogrel otrpene od mraza ude. Zastonj iščeš ogrevajočo peč, nij je najti nikjer. Tukaj so ljudje prepričani, da živé v „mitem“ podnebnju, da nij potreba staviti v svoj dom na severu priljubljene in spoštovane peči, ne, rajši zmrzujejo ob tako neprijetnem času, kakor pride po zimi nad Trst in nad Primorje sploh. Bežal sem pred silnim neprijateljem in zašel mej stare znanke, dobre, vnete rodoljube; mej njimi sedečemu ogreje se mi zvonani in notranji človek. Skoro nij se mi zdel Trst več tako tuj in suhoparen, kakor s početka takoj po prihodu. V veselem razgovoru smo se spominjali preteklih let in vsega, kar so nam prinesla in vzela: prvega nij ravno mnogo, drugega pa še celo ne —, vzela so nam pa mnogo. Samo enega nijso mogla vzeti, in to je gorka ljubezen do domovine in do naroda; če ravno je mnogokrat uže mrzla burja brila čez topla srca in marsikateri lep cvet odnesla, uničila marsikatero lepo rúdo, vendar le nij mogla upogniti trdnega debla, ki je izrastlo na obrežji slovanske Adrije, in katero se jedrnatost razvija na njem, razprostiraje jake svoje veje mej slovenski svet skalnatega Krasa, po tožnej Istri in v topli vrt goriški. Mnogobrojna, to je žalibog res — nij četa neustrašenih borilcev za svoj narod, njegove pravice in njegov razvoj, krepki pa so ti četniki in neutrudno delajo na svojem malohvaležnem poslu. Pomoči duševne, katere bi jim zelo koristila, od strani svojih bratov za Krasom, ne dobivajo, sami se morajo boriti, a nadejajo se boljšega časa, nadejajo se, da bodo si segli v roke za pomoč uzajemno vsi bratje, katerih majka je Slava, in da bodo tako zedinjeni dosegli uresničenje lepega uzora, osvobojenje svojega naroda od črnih mrež, katere so spletle tujčeve roke. A to moralo bi se kmalu zgoditi, da ne bi vendar le mrzla burja oslabil borilcev, pa jim vzela zaupanje. Zavoljo tega bi rekel z besedami starih kmetov: „Le skup, le skup uboga gmajna!“, vsi skup na jedno delo, pridno in pošteno! Neustrašeno in neutrudno treba delati, da ne bode očital nam božični rod: „Naši predniki nijso storili svoje dolžnosti, svojega časa ne umeli!“ Tu ne bo izgovora! — Ako mi „burja“ še kaj pové, kakor denes, vam bodem uže poročal.*) Za denes pa mnogo pozdrav!

Miroslav.

Z Dunaja 5. decembra. [Izv. dop., došel 11. t. m.] (Komers v spomin Preširnu.) Sadjerejec vsadi v zemljo majheno, šbko drevesce, rahlja mu pridno zemljo, prila mu potrebne vode, podpira ga skrbno s koelci in — kako je vesel, ako óno vzraste lepo, močno drevo, ter mu prinaša plemenit sad. S kako radostjo ogleduje ukusno, prijazno se mu smebljajoče sadje! Saj ga upi nijso ogoljufali, delo in skrb sta mu stoterno poplačana.

Tudi ustanovitelji „Slovenije“, društva slovenskih visokošolcev na Dunaji, morejo bti isto tako veseli, kakor óa sadjerejec. Pred desetimi leti so dobro znani, za našo domo-

*) Dobro došlo!

vino mnogo zaslužni možje ustanovili „Slovenijo“, videč, da je slovenskim dijakom na Dunaji prepotrebno domače ognjišče, okolo katerega se bodo zbirali sahi in svoje domovini v prid in blagor. Onih mož spominjali smo se osobito o priliki obhajanja desetletnega ob-
stanka našega društva tako navdušeno, tako srčno, da smo tistikrat sveto obljubili, da hočemo delovati po mislih nepozabljenih ustanoviteljev v prid in slavo našega društva. In res, „Slovenija“ živi, živi in živi, pravim, ne životari samo. Kak živelj ima naše društvo, kake simpatije uživa pri Slovencih na Dunaji živeljih, pri družih tukajšnjih dijaških družtvih, osobito pri slovanskih in tudi pri družem, Slovane ne zaničujočem občinstvu, videlo sa je pri slavnosti 3 t. m., ko nas je počastilo toliko gostov.

Kakor napravlia „Slovenija“ vsako leto slavnosti, priredila je tudi letos svečanost nemurlemu Preširnu v čast. In kaka je bila ta slavnost! Gotovo se more prištevati najlepšim komerciom našega društva, in brez dvombe se sme meriti, recimo z besedami ljubljanske žitavnice. Vsai so se izrazili baš najodličnejši, gosti sami, kateri b'vajo navadno v središču domovine, da kai tacega niti Ljubljana ne zmore. Gostov nas je nenavadno mnogo počastilo, tako, da je bila dvorana, ki je vendar jako prostorna, prenapolnena. Iz vse duše je vsakdo pozdravil naše vrle gg. državne poslance, hrabre bojevnike naših pravic. Dolgo uže nijsmo videli teh gospodov v svojej sredi. Počastili so nas gg.: Kljun, grof Margheri, Nabergoj, V. Pfeifer, dr. Poklukar, pl. Schneid in dr. Vošnjak. Mladina je gledala z navdušenim k mizi, pri kateri so sedeli stebri našega naroda. Želeli smo si le to, da bi mogli tudi mi enkrat tako delati v blagor svoje domovine, kakor omenjeni gospodje. Gospod Jos. Stritar, slavni naš pesnik in ljubimec slovenske mladine, je tudi prišel počastiti prvaka slovanskih pesnikov. Posebno nam je pa vskipelo srce, ko je prišel oče našega društva v dvorano, neomahljiv zaščitnik vsega, kar je našemu narodu v blagor, g. prof. Šuklje. Vse simpatije, katere le more darovati mladina komu, uživa ta gospod pri nas. „Slovenija“ mu je velno preljuba hčerka, in kakor smo uže večkrat opazili, je on srečen, kadar je mej nami, in zato „slava“ mu. Hrabrega našega polka častniki bili so skoro vsi navzočni. Jako smo bili veseli teh nenavadnih gostov, katere častimo kot junaške vodile svojih rojakov. Pokazali so čestiti gospode, da j m je „Slovenija“ jako draga, vsaj se okolo nje zbirajo bratje Kuhnovec. Polkovnik našega polka g. Prieger nas je s pismom pozdravil, bil je namenjen priti, a zadržavali so ga mnogi opravi. Stotnik g. Komelj pl. Sočebčan nij mogel priti, ker je bil bolan, in se je opravičil. Nadalje nas je počastilo sl. „slovansko pevsko društvo“, nega predsednik g. dr. Lenoč, pevovodja g. Buchta in več gg. članov. Potem so bila zastopana sl. društva: „Bukovina“, „Omladina“, „Zora“, „Društvo hrvatskih tehnik“, „Veletit“, „Siciz“, „Oguisko“ in internacionalno društvo „A a e-m-sche Lesehalle“. „Srbski kongres“ je zastopal g. V. Štefanović, urednik znanega izvrstnega časopisa „Srpska Zora“. Ko bi hotel omeniti še mnoh drugih odličnih gostov, bi ne bil kmalu pri konci; pozabiti pa ne smemo g. prof. Kandernala, ki počasti vselej o priliki kake svečanosti „Slovenijo“ s svojim prihodom, isto tako tudi g. dr. Sežun. Čast nam je tudi bila pozdraviti lepo število gospij in gospodičin.

Ur.

Čast in hvalo moramo dati odboru „Slovenije“, ki je za ta komers tako neutrudno delal, ter nam priredil vsposed svečanosti, kateri je zadostil vsem zahtevam poslušalcev. Tu si imel petje in sicer zbor, četverospve in samospve, potem ti je razveseljevalo uho igranje na glasovir, na gosli in na cello, na dalje si moral občudovati govore in deklamovanje. Vse to se je provajalo s tako preciznostjo, s tako umetnostjo, da bi tujec, poslušajoč slučajno vse te točke in ne vedoč, da je napravila to svečanost naša „Slovenija“, nikakor ne mogel misliti, da priredi kaj takega bomo dijaško društvo, društvo, katero ne dobiva od nikoder nikake pomoči. Tu je treba prave navdušenosti, požrtvovalne delavnosti od dijaške strani, da more „Slovenija“ svoja podjetja tako ekscententno izvršiti. Zgodi se pa tudi mnogokrat, da položi ud našega društva svoje zadnje novce dobrovoljno na altar dragej mu „Sloveniji“. Ko se je pričela slavnost, pozdravil je najprej g. predsednik presrčno v imenu vsega društva došle č. goste. Izrazil je svoje in svojih drugov srčno veselje, videč toliko in tako odličnega občinstva zbraneega. Potem se je pel A. Foersterjev zbor „Samo“. Kompozicija je uže sama na sebi kinč slovenskih skladov in pevci so jo peli s tako izbornostjo, da smo vsi bili navdani istih čutil, istega duha, kakor pesnik S. mom Jenko in skladatelj A. Foerster. Slavnostni govor je govoril g. Danilo Majarón. Povedal nam je izvrstno, kaj nam je Prešeren in kako moramo ravnati da bomo vredni tega velikana. („Slov. Narod“ je uže priobčil ves govor. Ur.) Stegnarjev zbor „Oblakom“ z bariton-solo vzbudil je nam mnenje, da tu ne poslušamo pevcev dijaškega društva, temveč ude kacega društva, kder sodeluó najboljše pevske moči, pevci, kateri po svetu slovó. G. Pirnata moramo pač pozdravljati kot izvrstnega baritonista. Njegov glas doni tako melodično, tako lepo zvoneče na uho, da bi človek želel vedno poslušati ga. G. Josip Mašek, ki se je pokazal uže o komersih lanskega leta umetnikom na glasoviru, igral nam je zopet z niemu navadno izbornostjo Mendelsohnovi dve pesni brez besed: „Pesen pomladna“ in „Pesen pri zibelí“. Hajdrihov prečrasi četverospv „Slovo“ peli so izvrstno prvaki naših pevcev gg. Melčoch, Orožen, Pirnat in Simčič. Ponavljati se je moral se ve da ta četverospv, kakor i druge točke. Sedaj je bila na vrsti deklamacija. Vse je bilo tiho po dvorani in teško smo pričakovali nastopa gospice Alme Štefanovičeve. Živo odobravanje pozdravi krasotco, ko je stopela na oder. Vse je občudovalo krasno devo, in zamakneno poslušalo Preširnovó pesen: „Orglar“. Iz njenih viliníh ust prihajale so besede kakor kristalne kaplje iz rožnega cveta. Gosp. Oskar Lauppert, konservatorist, razveseljeval nas je, kakor uže več potov, tudi pri tej slavnosti s svojim krasnim baritonom. Pel je Nedčlove „Želje“, ter se zopet pokazal izvrstnim koncertnim pevcem. Jednasta točka vsposeda bila bi gotovo čast vsakemu koncertu in bila je tudi našemu. Igrali so namreč gg. Josip Mašek (glasovir), Anton Klein (gosli) in Emil Bock (cello) C. G. Reisingerjev trijo za glasovir, gosli in cello, opus 164. I. stavek s tako preciznostjo, da jim je moral vsak poslušatelj čestitati. Maogospoštovaní gospod Jahoda-Krtinsky posvetil je „Sloveniji“ svojo lepo kompozicijo „Zagorska“. Gospod skladatelj je pel celo sam to pesen v samospvu. Po burnem ploskanji in živem

odobravanji so morali pevci ta oktet ponoviti. Neprenehljivi „živio“ in „slava“-klici doneli so gospodu skladatelju in pevci so ga vzdignili navdušeni na svoje ramene. Ostalih zborov ne bodem omenjal, pel jih je pevski zbor „Slovenije“. Vspored, ki je bil dolg, rekel bi skoro predolg, je bil pri kraji in začel se je zabavni del.

G. predsednik Pukl prebral nam je došla brzobjavna pozdravila, katerih je bila cela kopa. Navesti hočeni le najznamenitejših nekaj. Radost, pravo srčno veselje nam je vzbudil naslednji telegram: „Ljubliana. Slava Preširnu! Živela vrla Slovenija! Stara garda: Perušek, Hafner, Rojec, Kragelj, Štempihar, Jurčič, Lavstik, Levec.“ To so možie, ki so svoje dni tudi podpirali z vsemi močmi „Slovenijo“. Narod je zdaj ponosen nanje in baš zaradi tega, ker je imelo naše društvo uže prva leta take podpornike, stoji sedaj na tako krepkih nogah in gleda ponosno v domovino, kaj delajo njeni vrlí sinovi.

Iz Ljubnega nam je telegrafoval g. Turkuš: „Navdušenim čestilem pesnika kliče iz dna srca: živeli!“ Iz Inšpruka se nam je brzobjavilo: „Bratje, bodimo vredni velikana Preširna! Koder“. Drago nam bratsko društvo slovenskih diakov v Gradci „Triglav“ nam je poslalo sledeč telegram: „Neumrljivemu ljubljencu slovenske muze večen spomin, njea čestilem, zbranej „Sloveniji“ bratsk pozdrav!“ Nadalje nam je telegrafoval g. Kotnik iz Ljubljane g. Vurnik iz Radovljice, gg. ljublianski osmošolci in sedmošolci, dijaci sedmega razreda ljublianske realke, goriški osmošolci, sl. cerkniška čitalnica, sl. čitalnica v Sežani i. t. d. Telegrami so se vsi sprejeli z burnimi „živio“-klici, osobito pozdrav „stare garde“.

Po končanem oficialnem delu in čitanji došlih brzobjavnih pozdravov zahvalil se je v imenu vsega društva naš predsednik slavnim gostom ki so nas v tako obilnem številu počastili.

Potem se je oglasil naš čestiti državni poslanec g. dr. Vošnjak. Izvrstno govoreč, kakor je to uže njega navada, izrazil je svoje in vsega slovenskega naroda veselje, da so volitve v državni zbor tako izvanredno izpale, da je poslala naša domovina same narodne bojevnike v avstrijsko metronolo k zelene mizi. Spomnil se je tudi prerano umrlega, za svoj narod tako srčno navdušenega, mnogozaslužnega g. grofa Barbota. Iz srca je zadonela „slava“ nepozablenemu rodoljubu. Rekel je g. dr. Vošnjak, da se slovenski narod dobro zaveda zadnje zmage pri volitvah, on zna, kaj si je s tem pridobil in v koliko korist mu bode ta zmaga. Polagal nam je na srce, naj ostanemo vse svoje dni tako navdušeni za svoj narod, kakor nas vidi zdaj v „Sloveniji“. Upam, pravi, da ne bode vzredila „Slovenija“ nobenega izdajice in v ta namen napil je našemu društvu in slovenskim vseučiliščnikom. Burno pozdravljanje in odobravanje spremljalo je slavnega govornika, ko je zapustil oder. Za njim je govoril g. prof. Šuklje. Spomnil se je ljubimca slovenskega naroda, moža ki je svoje ljudstvo v svojih spisih tako izvrstno narisal, ki je tudi sedel nekdaj v „Sloveniji“, katerega pa zdaj žalibog še bolezen tare, spomnil se je našega prvega romanopisca Josipa Jurčiča. Napil je navdušeno slavnemu pisatelju in gromoviti „živio“-klici zadoné po dvorani. Gospod Anton Lenarčič, mnogozaslužni prejšnji predsednik „Slovenije“ razvil je v jedernatem govoru potrebo približevanja in in-

timnega obževanja tukajšnjih slovenskih društev mej soboj, ter v ta namen napil vsem slovenskim dijaškim društvom. Dolgotrajajoče odobravanje govornikovih besed moralo je preveriti navzočna slovenska društva, da gojimo mi Slovenci pravo bratska liubezen do njih. Govorili so potem izvrstno še predsedniki in zastopniki raznih društev. Navesti mi je nemogoče vse govore, ker bi potem dopis ne imel konca. Ko smo se ločili, kar je bilo se vé da uže proti jutru, želel si je pač vakateri, da bi kmalu zonet mogel navzočen biti pri takej slavnosti, kakoršna je bila ta v čast našemu velikanu; udie „Slovenije“ na smo šli ponosno domov, ker je pokazalo naše društvo, kaj premore. §

Domáče stvari.

— (Praznik ubozih šolarjev in šolaric.) Jutri dopoldne ob 11. uri se bode v čitalnični dvorani ubožim šolskim otrokom delila zimska obleka, katero je z dobrotnimi darovi priredil blagotvoriteliníh gospij čestiti odbor, ki se uže mnogo let žrtvuje temu plemenitemu nalogu. Letos snet 80 otrok, 40 dekle in 40 dečkov, dobó popolno zimsko obleko. K svečanej razdelitvi so uljudno povabljeni dobrotniki in dobrotnice.

— (Goveia kuza) Zdaj so samo še štirje kraji na Kranjskem okuženi in sicer pod okrajinim glavarstvom novomeškim Korenitka in Dolž. pod črnomeljskim glavarstvom Dule in pod kamniškim Podgorje. Drugod zdaj kuge nikier več nij.

— (Stipendii.) Razpisan je Schellenburgov štipendij 49 gld 9 kr., namenjen v prvi vrsti ustanovnikovim in njegove žene, po očetu Hefstätterjeve, sorodnikom, potem pa v obče dijakom iz avstrijskih dednih deželá, mej katerimi imajo prednost Tirolci. Prošnje se morajo izročiti do konca tega meseca.

— (Društvo „Triglav“ v Gradci) uljudno vabi svoje člane k V. rednemu zborovanji v soboto 13. decembra v „Hôtel Kaiserkrone“ (Färbergasse) točno ob 7 1/2 uri. Na dnevnem redu ie: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem zborovanji. 2. G. Zbavnik nadaljuje svojo novelo „Mrko“ 3. G. Košan deklamuje Boris Miranovo „V solzne dolini“ (Bij. Počitji. Prepozno) 4. Kritika. 5. Posamezni predlogi. Gosti dobro došli! Oibor.

— (Iz pod Stola) smo prejeli to-le poročilo: Občina Lesce je volila 24. m. m. novo občinsko zastopništvo, 12 odbornikov in 6 namestnikov; zdaj bi pa rad vsak župan bil in posebno taki, kateri svoje ime s hebrejskimi črkami podpisujejo. Kam boš prišla, uboga občina, že nevednega nezmožnega župana izvoliš! Narodniaki, stop te na noge, volite moža tacega, o katerem veste, da razmere občinske pozna. Saj imate polovico odbornikov zmožnih za župana, pustite nezmožne na strani. Leščan.

— (Hotel Vojsk) v Ptuij priporočamo vsem narodnjakom, ki v Ptuj zahajajo in so primorani po gostilnicah prenočevati. Lepe sobe, ter izvrstna in cena postrežba je posebuo, kar mu daje prednost pred drugimi gostilnicami v Ptuij.

Ptuj.

11. decembra:

Pri Stonu: Mayer iz Dunaja. — Skerle iz Trsta. — Sever iz Prage. — Krieps, Liebrunner iz Dunaja.
Pri Walliš: Swoboda iz Dunaja. — Landecker iz Monakova.

Dunajska borza 12. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	75	kr
Enotni drž. dolg v srebru	70	"	40	"
Zlata renta	80	"	90	"
1860 drž. posojilo	129	"	25	"
Akcije narodne banke	8	"	2	"
Kreditne akcije	278	"	60	"
London	16	"	60	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	31	"
C. kr. cekini	5	"	4	"
Državne marke	57	"	7	"

V „narodnej tiskarni“ je izšla brošurica:
**„Slavnostni sprejem slovenskega polka
 Kuhnovega št. 17 v Ljubljani
 dne 26. in 27. novembra meseca 1879.**
 Uredil in založil Fran Hlavka.“
 Knjižica obsega nad dve poli, ter opisuje sprejem vseh treh bataljonov 17. pešpolka v Ljubljani, sprejem mej potom od Trsta do Ljubljane, v Gradi in sprejem na Dunaji. Cena knjižice je jako nizka, 15 novč. brez poštne, tako, da si jo lahko vsakdo nabavi. Prijemlje se s poštnim povzajem ali z denarnim nak zom v „narodnej tiskarni“ ali pa pri spisa-telju samem.
 Naslov: **Fran Hlavka v Ljubljani.**

Dobre, pravične, nepokažene
Voščene sveče,
 za katere dajevo poročstvo, iz najboljšega čistega čebelnega voska, katere izvrstno lepo in prav počasi goré, prodajata po najnižji ceni
P. & R. Seemann,
 (551—4)
 Ljubljana, Gradišče, Vegova ulica št. 8.

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se ž njimi odpravi putika in reumatizem, zasedena slaba sokrovice, sleza, ostrah kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolci, in poznejše uplivanje po zdravljenji z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih uplivajo te pile dobrodejno, odstranjuječe in zdravljajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posladkorjene in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljšo kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavitkih po 30 in 50 kr. av. velj.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavnej zalogi lekarja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (552—7)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnkoczy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranji K. Šavnik, lekarnar; v Logatci Al. Skala, lekarnar.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavljanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Veslopoštovani g. Fragner!

Prosim vas udano, pošljite mi za priloženih 18 mark zopet „dr. Rozov življenski balzam“. Ta balzam je prav posebno sredstvo zoper gnjus do jedi, shujšanje, in ako se ne more spati. Ljudje, nad kojimi so uže obupali zdravniki, postali so po tem „življenskem balzamu“ zdravi in krepki. Prosim za takojšnje priposlanje.

V štovanju vam udani H. Stolzenberg.

Loos-Heinersdorf poleg Müncheberga 14. avg. 1875.

Svarjenje!

Da se izogne nejubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdeovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu oru“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekarna; Jos. Svoboda, lekarna. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarna. V Kameniku: Jos. Močnik, lekarna.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama. Isto tam:

Pragska občna domača maz,

gotovo in izkušeno sredstvo za ozdravljenje vsacega prisada, rane in otekline, a 5 in 3. kr. av. v.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. a. v. (270—13)

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba na življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:
 Dunaj, Opernring št. 8.

Podružnica za Ogersko:
 Budapest, Franz-Josefstr. 5.

Družbena aktiva	frankov 62,319.848—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junja 1878	13,050.747-15
Izplačevanja za zavarovanjske in rentne pogodbe in odkupe itd. odkar družba obstoji (18.8) več nego	86,000.000—
V zadnjem 12mesečnem poslovanjskem dobi se je družbi vložilo za	54,736.050—
novih ponudb, s čemer šteje skupni znesek zadnjih 25 let v oženih ponudb	893.457.175—
Prospekte in druga pojasnila daje glavni zastopnik za Kranjsko in južno Stajersko, gospod	(424—4)

Valentin Zeschko,

v Ljubljani, na tržaški cesti šte. 3, II. nadstropje.

O zdravlilnej moči

pravega

Wilhelmovega

antiartritiškega antirevmatiškega

kri čistilnega čaja,

navedemo naslednje priznanice:

Gospod Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchnu.

Naszály, 18 decembra 1875.

Dozvoljujem si izraziti s tem svojo zahvalo za čudoviti učinek, katerega dela Vaš izvrstni Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj. Z njim sem jaz popolnem ozdravil neko ženo v Sutiš, akopram so jo uže tri četrta leta zdravili najboljši zdravniki tega kraja, ki so uže nad njo obupali. S tem zdravljenjem je vaš čaj v tem kraju tako se prijel, da g. Jos. pl. Török, lekar, krajeva uica 7, v Pešti, gotovo dobro prodaja Suttöskim kmetom.

Ludi, pri meni doma se je dogodilo, da je neki pri meni v službi stoječ mlad mož tako silo o trganje po udih dobil, da nij mogel ni rok ni nog ganiti; a ko je porabil 3 zavitke vašega izvrstnega čaja in 2 buči vašega ces. kr. izklj. priv. tekočega rastlinskega sedativa „bassorin“, ozdravel je popolnem. Tudi j z rabim ta čaj dvakrat v letu in jaz sem prepričan, da mi dobro dē. Zahvaljujoč se še jedenkrat v imenu ozdravljenih, zasnovam z vsem štovanjem

Mihael Holdampf,

najemnik posestva v Naszay, p. Totis, Ogersko.

Gospod Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchnu.

London, 5. januarja 1876

Uže leta in leta sem rabil Vaš Wilhelmov antiartritiški in antirevmatiški kri čistilni čaj, kateri sam me je mogel ozdraviti mojega silnega revmatizma. Štovanjem

C. F. Dorn,

London, 46 Museum Street, poleg British Museum.

Gospod Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchnu.

Oroszmező, 9. januarja 1876.

Ne morem si kaj, da bi se vašemu blagorodju ne zahvalil za meni pripisani antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker sem bil celi dve leti bolan za revmatizmom na nogah, a ozdravljen po vašem kri čistilnem čaju, kar sem dosle in bodem v prihodnje občinstvu naznanjal. Vas udani

Heinrich Ruhestörer, davkovski pobiralec.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekarnar v Neunkirchnu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 vzenkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodlom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezovanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujó samo pod imenom antiartritiških antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacihi.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj tudi

V Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliki; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.